

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-1167/13-E

Název právnické osoby vykonávající činnost školy a školského zařízení	Základní škola Prachovice, okres Chrudim
Sídlo	Chrudimská 57, 538 04 Prachovice
E-mail právnické osoby	zs.prachovice@seznam.cz
IČO	70 985 693
Identifikátor	600 090 558
Právní forma	příspěvková organizace
Zastoupená	Ing. Jitkou Holasovou, ředitelkou
Zřizovatel	Obec Prachovice
Místo inspekční činnosti	Chrudimská 57, 538 04 Prachovice
Termín inspekční činnosti	14., 15. a 18. listopad 2013

Inspekční činnost v Základní škole Prachovice, okres Chrudim (dále „škola“) byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti vykonané podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, bylo zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, včetně hodnocení naplňování školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání a posouzení souladu školního vzdělávacího programu pro zájmové vzdělávání s právními předpisy.

Charakteristika

Ve školním roce 2013/2014 škola realizuje výuku v devíti třídách, v nichž se celkem vzdělává 124 žáků. Od minulé inspekční činnosti je jich v souhrnu o 20 méně, kapacita je tak využita ze 41 %. Zřizovatelem byla škole povolena výjimka z nejnižšího počtu žáků. K 30. září 2013 bylo evidováno devět žáků se zdravotním postižením, jeden občan cizího státu a dva žáci vzdělávající se v současné době v zahraničí. Část žáků pochází ze sociálně

znevýhodněného prostředí. Výuka je vedena podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání „Tvořivá škola“ (dále ŠVP ZV).

Školní družina je stoprocentně naplněná (25 žáků), svoji činnost realizuje na základě Školního vzdělávacího programu pro školní družinu „Putování za poznáním“.

Pedagogický sbor tvoří 13 vyučujících, jedna asistentka pedagoga a jedna vychovatelka školní družiny. V kolektivu jsou čtyři muži. K 1. srpnu 2011 byla jmenována nová ředitelka školy, zástupkyně na svém postu pokračuje.

Hodnocení podmínek k realizaci vzdělávacích programů

Ředitelka školy zastává funkci třetím rokem. Při jejím výkonu velmi dobře uplatňuje znalost místních podmínek a dosavadní zkušenosti, rozvíjí své manažerské dovednosti. Postupně se seznámila s řídicími mechanismy školy, podařilo se jí vytvořit účinný kontrolní systém. Průběžně přijímá opatření směřující k rozvoji vzdělávacího procesu. Svým vstřícným a klidným přístupem je příkladem pro ostatní. Pozitivem je promyšlené delegování pravomocí a úkolů na ostatní pedagogické pracovníky. Záznamy z jednání pedagogické rady dokládají, že jsou projednávány aktuální záležitosti týkající se vzdělávání i stěžejní dokumenty školy. Informační systém je funkční, je založen na každodenním osobním kontaktu ředitelky se všemi pracovníky školy. Drobné nedostatky v dokumentaci byly operativně odstraněny v průběhu inspekční činnosti.

Pedagogický sbor se v poslední době obměnil, v kolektivu jsou jak učitelé s kratší pedagogickou praxí, tak s dlouholetými zkušenostmi. Dvě vyučující nejsou kvalifikované, zastoupení oborových odborností pro některé předměty na 2. stupni chybí (anglický jazyk, fyzika apod.), na kvalitě výuky se však tato skutečnost výrazně negativně neodrazila. Ku pomoci začínajícím či nekvalifikovaným pedagogům jsou určeni uvádějící učitelé. Další vzdělávání pedagogických pracovníků je ředitelkou školy podporováno, zapojení vyučujících je četné.

Škola provozuje svoji činnost ve dvoupatrové budově ve středu obce. Spolupráce se zřizovatelem je efektivní, podpora spočívá zejména ve finanční oblasti zaměřené na modernizaci materiálních podmínek. Důkazem toho je skutečnost, že objekt v nedávné době prošel rekonstrukcí (okna, zateplení, elektroinstalace), provedené úpravy významně zkvalitnily podmínky pro vzdělávání. Žáci 1. stupně sídlí v kmenových třídách, pro vyšší ročníky škola disponuje různými odbornými a poloobornými učebnami (matematika, český jazyk atd.), do nichž žáci docházejí na výuku za pedagogy. Tento fakt se negativně projevuje v čase přestávek, kdy starší žáci tuto dobu tráví převážně na chodbách školy, nemají své místo, kam by se mohli uchýlit, za které by byli odpovědní, kde by měli své školní soukromí. Všechny místnosti jsou účelně zařízeny a vybaveny, při tomto systému výuky však mnohdy žakovský nábytek neodpovídal výšce žáků. Prostor učeben i společných prostor podporuje rozvoj osobnosti žáků. Ke kvalitativnímu posunu došlo také v oblasti informačních technologií (dále IT), kam byla směřována část financí z projektu EU peníze školám. K dispozici jsou dvě menší počítačové pracovny, ve třech učebnách jsou instalovány interaktivní tabule, ve většině ostatních dataprojektory. Dle finančních možností se průběžně doplňují učební pomůcky. Pro realizaci sportovních aktivit je pozitivem přítomnost tělocvičny. Školní družině slouží samostatná místnost s částečně obnoveným nábytkem. Škola není bezbariérová.

Dostatečné prostorové podmínky umožnily poskytnout zázemí Základní umělecké škole Heřmanův Městec, žáci tak nemusí za uměleckým vzděláváním dojíždět a mají možnost ve volném čase rozvíjet své hudební nadání přímo ve škole.

V materiální podpoře spočívá také spolupráce s místní firmou Holcim (Česko) a.s.. Na obnovu žákovských počítačů získala škola sponzorský dar od dalšího subjektu.

Podmínky umožňují bezproblémovou realizaci školních vzdělávacích programů. Ředitelka, ačkoliv pracuje ve funkci krátkou dobu, je nositelkou inovativních myšlenek, přispívá svými znalostmi a zkušenostmi k rozvoji školy.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Tvořivá škola“ byl k 1. září 2013 inovován podle aktualizovaného Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Dalším cizím jazykem se stal německý jazyk. Nově zařazená nebo upravená témata byla zapracována do vzdělávacího obsahu příslušných vyučovacích předmětů. Úpravy byly zaznamenány v dodatku ŠVP ZV. Školní vzdělávací program pro školní družinu „Putování za poznáním“ odpovídá požadavkům školského zákona.

Organizace vzdělávání odpovídala ustanovením právních předpisů, umožňovala realizaci ŠVP ZV. Učební plán byl naplňován. Disponibilní dotaci škola přibližně z 60 % použila k navýšení počtu vyučovacích hodin v oblastech Jazyk a jazyková komunikace a Matematika a její aplikace.

Vzdělávací cíle byly voleny přiměřeně k věku žáků. Uplatňované metody a formy práce podporovaly jejich osobní rozvoj, střídaly se frontální, individuální i skupinové činnosti. Pedagogové předkládali žákům učivo věcně i odborně správně, propojovaly ho s realitou každodenního života. Pozitivem bylo hojné využívání různých pomůcek a prostředků IT. Tempo výuky korespondovalo s možnostmi žáků. Probíraná témata byla dostatečně procvičována a upevňována. Učitelé přistupovali k žákům s respektem, bez předsudků, vstřícnost a empatie většiny z nich podporovaly pozitivní vztahy ve třídách.

Na 1. stupni byly zvolené metody činnostního charakteru, podporovaly naplňování ŠVP ZV a rozvíjely klíčové kompetence žáků (např. práce s textem, s mapou, vyhledávání informací, manipulace s pomůckami apod.). Zařazena byla i skupinová práce s rozdělením rolí, zadáním výstupu činnosti, prezentací výsledků a hodnocením ostatními žáky. Pedagogové poskytovali žákům dostatečný prostor ke sdělování jejich zkušeností. Diferenciace učiva podle schopností jednotlivých žáků byla spíše ojedinělá. Individuální podpora byla cílena nejen k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP). Někteří vyučující měli připravenou rozšiřující nabídku v případě rychlého splnění zadaného úkolu. Významně se projevovala aplikace sebehodnocení žáků, využíváno bylo i vzájemné hodnocení mezi sebou, většinou podle předem stanovených kritérií.

Výuka na 2. stupni byla zpravidla vedena aktivizujícím způsobem. Při vyvozování nových poznatků učitelé spolupracovali se žáky, řešení problémových úloh rozvíjelo jejich logické myšlení a uvažování v souvislostech. Vhodně byla využívána práce s chybou. Žáci většinou prokazovali zájem o probírané učivo, s výjimkou několika, jejichž chování nerespektovalo předem dohodnutá pravidla. Obyčejně nechyběla cílená individuální pomoc méně úspěšným žákům, zpětná vazba byla pravidelnou součástí výuky, většinou bylo zařazeno i závěrečné shrnutí. Průběžné hodnocení bylo převážně pozitivní, mělo slovní formu, žáci byli vedeni k sebereflexi.

Podpoře čtenářství a čtenářské gramotnosti se učitelé systematicky věnují od nejnižších ročníků. Do výuky pravidelně začleňují aktivity s knihou, žáci se učí vyprávět o tom, co četli, co se jim líbilo, knihy si vzájemně půjčují. Žáci 5. ročníku chodí předčítat svým mladším spolužákům do nižších ročníků, také do školní družiny a do mateřské školy. Žáci se seznamují se školní knihovnou i s městskou v Heřmanově Městci. Při výuce na 2. stupni samostatně pracovali s textem, většinou prokazovali schopnost porozumět jeho obsahu, vyhledávat informace a následně je aplikovat. Menší prostor však byl věnován prezentaci názorů, výsledků zmíněných aktivit, jako důsledek výše uvedeného problémového chování některých žáků. Komunikativní kompetence je tak rozvíjena méně. Pro posílení přírodovědné gramotnosti a podnětí zájmu žáků o studium technických oborů se škola zapojila do projektu Podpora přírodovědného a technického vzdělávání v Pardubickém kraji financovaného z ESF. Mimo to jsou žáci cíleně vedeni k ekologickému myšlení a ochraně životního prostředí. Účastní se sběrových akcí, úklidu okolí školy apod. Jako důležitá byla vyhodnocena také finanční gramotnost, je jí věnován samostatný volitelný předmět a celodenní projekt. Součástí vzdělávacího procesu nebylo jen osvojování učiva, ale také formování postojů žáků. Vyučování průběžně doplňují aktivity, které posilují utváření sociální gramotnosti (vystoupení pro veřejnost, návštěvy divadelních představení apod.). Sociální dovednosti jsou prohlubovány i v rámci činnosti žakovského parlamentu, který funguje od letošního školního roku a umožňuje žákům aktivně se podílet na organizaci chodu školy.

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami jsou identifikováni, evidováni a je jim zajišťována péče. Při diagnostice škola spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními, respektuje doporučení vzešlá z psychologických a speciálně pedagogických vyšetření žáků. Jedna žákyně je vzdělávána podle vypracovaného individuálního vzdělávacího plánu a za pomoci asistentky pedagoga. Vzhledem k míře postižení však není její úvazek optimální. Výuka ve sledovaných hodinách byla směrem k žákům se SVP zpravidla diferencovaná.

Při výuce pedagogové uplatňovali spíše aktivizující metody a formy vzdělávání, které rovnoměrně rozvíjely klíčové kompetence. V některých třídách a předmětech byla záměrně opomíjena komunikativní kompetence, a to z důvodu přítomnosti žáků s problémovým chováním. K pozitivům patřilo hojné využívání pomůcek, prostředků IT a podpora čtenářství a čtenářské gramotnosti žáků.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu k vzdělávacím programům

O své činnosti, vzdělávací nabídce i přijímacím řízení škola informuje veřejnost zejména prostřednictvím vlastních internetových stránek www.zsprachovice.cz. Při přijímání dětí k základnímu vzdělávání postupuje ředitelka školy podle platných právních předpisů.

K bezproblémovému přechodu přispívá před zahájením školní docházky seznamovací návštěva dětí se školou, kde je pro ně připravený činnostní program, a dále informativní schůzky pro zákonné zástupce. Adaptace žáků 1. ročníku je následně podporovaná pečlivě volenými formami výuky, vstřícnou komunikací s žáky a individuálním přístupem. Při přestupu žáka z jiné školy je tamní školní vzdělávací program porovnán s vlastním ŠVP ZV a dle potřeby jsou nastavena opatření k vyrovnání rozdílů ve vzdělávacím obsahu.

Úroveň znalostí a dovedností žáků pedagogové zjišťují vlastními evaluačními nástroji. Zákonní zástupci jsou s výsledky vzdělávání seznamováni průběžně prostřednictvím žakovských knížek, dále při konzultačních schůzkách či individuálních pohovorech. Ředitelka školy si velice cení faktu, že vztahy s většinou rodičů jsou korektní, založené

na vzájemné důvěře a pochopení. Kvalita vzdělávání byla v uplynulém školním roce ověřována také prostřednictvím celostátních testů. Zpětnou vazbu poskytuje i zapojení žáků do různých soutěží. Úspěšní jsou například v uměleckých přehlídkách či sportovních kláních. Výborného výsledku dosáhli loni žáci 2. a 3. ročníku v okresním kole divadelního festivalu Dětská scéna, kde zvítězili a postoupili do krajského kola. V hokejbalovém turnaji školu skvěle reprezentovali žáci 6. a 7. ročníku, kteří obsadili v krajském kole 3. místo.

Z rozboru celkového prospěchu na konci školního roku 2012/2013 vyplývá, že více než třetina žáků prospěla s vyznamenáním, nespívajících bylo necelých 10 %. Dva žáci úspěšně vykonali opravné zkoušky. Motivujícím prvkem je udělování většího počtu pochval (asi 25 %). K žákům s rizikem školního neúspěchu vyučující přistupují individuálně, nabízejí jim podporu například formou opětovného vysvětlení učiva, opravných písemných prací apod. Zejména pro žáky z méně podnětného sociokulturního prostředí je přínosem spolupráce školy s neziskovou organizací Šance pro Tebe, která poskytuje podpůrné služby lidem ohroženým nepříznivou sociální situací a její pobočka se nachází přímo ve školní budově. Činnost probíhá na bázi dobrovolnosti všech zúčastněných a spočívá zejména v doučování žáků, pomoci v komunikaci se zákonnými zástupci, nabídce volnočasových aktivit.

Pozornost je věnována také prevenci sociálně patologických jevů, která vychází z reálných podmínek školy. Metodická prevence úzce spolupracuje s oddělením sociálně-právní ochrany dětí, SVP Archa a Pyramida, společně řeší problémové situace týkající se nevhodného chování. V případě potřeby svolává výchovnou komisi. V průběhu roku žáci procházejí programy a akcemi, které mají za cíl vytvářet dobré vztahy ve třídě, poznat nebezpečí rizikových jevů a naučit se správně rozhodovat v rizikových situacích. Akce jsou zaměřené i na trávení volného času a podporu zdravého životního stylu. V rámci projektu Zdraví na talíři se zapojila i školní jídelna a ve druhém pololetí loňského školního roku byl dvakrát realizován týden zdravé výživy.

Preventivní opatření v rámci bezpečnosti a ochrany zdraví škola naplňuje, provádí revize, poučení žáků i zaměstnanců v dané problematice. Úrazovost žáků je pravidelně vyhodnocována, není vysoká.

Při přijímacím řízení jsou respektována příslušná zákonná ustanovení. Spolupráce s mateřskou školou přispívá k bezproblémovému přechodu dětí do 1. ročníku základního vzdělávání. Velmi dobře funguje součinnost s neziskovou organizací Šance pro Tebe. Motivací do další práce je pro žáky úspěšná reprezentace školy.

Závěry

- a) Mezi pozitiva patří aktivní, inovativní přístup ředitelky k rozvoji školy, z pohledu výuky bylo významným kladem využívání pomůcek a IT prostředků. Přínosem pro žáky neúspěšné či sociálně znevýhodněné je spolupráce s neziskovou organizací Šance pro Tebe.
- b) Zásadní nedostatky při inspekční činnosti nebyly zjištěny.
- c) Rezervy byly shledány v kvalifikovanosti pedagogického sboru a v naplňování komunikativní kompetence při výuce na 2. stupni. V průběhu inspekční činnosti byly odstraněny drobné nedostatky v dokumentaci školy.
- d) V následujícím období by bylo vhodné prodiskutovat s pedagogy systém výuky v polo odborných učebnách a zřídit pro žáky 2. stupně kmenové třídy.

- e) Od poslední inspekční činnosti došlo ke kvalitativnímu posunu především v materiální oblasti, byla provedena rekonstrukce budovy a proběhla modernizace prostředků IT. Úroveň výuky vykazuje setrvalý stav, využívání efektivních metod a forem práce bylo zaznamenáno již v roce 2008. Negativním trendem je snižování počtu žáků.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Zřizovací listina, čj. 1/02, ze dne 26. září 2002
2. Změna zřizovací listiny Dodatek č. 1, čj. 1/02 – D/1, ze dne 14. února 2003
3. Dodatek č. 2 ke Zřizovací listině, čj. 1/02 – D/2, ze dne 12. října 2009
4. Rozhodnutí MŠMT o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, čj. 19 568/03-21, ze dne 20. května 2003
5. Rozhodnutí MŠMT o změně v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, čj. 14 893/2007-21, ze dne 14. června 2007
6. Rozhodnutí MŠMT o změně v údajích zapsaných v rejstříku škol a školských zařízení, čj. 25 208/2011-25, ze dne 8. září 2011
7. Jmenování na pracovní místo ředitelky, čj. OUP/0631/2011, ze dne 26. července 2011
8. Výjimka z počtu žáků, čj. OUP/0260/2013, ze dne 26. června 2013
9. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Tvořivá škola“ platný od 1. září 2013
10. Školní vzdělávací program pro školní družinu „Putování za poznáním“ platný od 3. září 2012
11. Třídní výkazy, katalogové listy – školní rok 2013/2014
12. Třídní knihy - školní roky 2012/2013 a 2013/2014
13. Přehledy výchovně vzdělávací práce - školní roky 2012/2013 a 2013/2014
14. Rozvrhy hodin tříd a učitelů - školní rok 2013/2014
15. Školní řád platný od 3. října 2013
16. Vnitřní řád školní družiny platný od 1. května 2012
17. Protokoly o komisionálních zkouškách – školní roky 2011/2012 a 2012/2013
18. Výroční zpráva o činnosti školy - školní roky 2011/2012 a 2012/2013
19. Záписy z jednání pedagogické rady - školní roky 2012/2013 a 2013/2014
20. Dokumentace k přijímacímu řízení – školní rok 2012/2013
21. Dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami - školní rok 2013/2014
22. Personální dokumentace pedagogických pracovníků - školní rok 2013/2014

Poučení

Podle § 174 odst. 14 školského zákona, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Rožkova 2432, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.e@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Pardubickém inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

(razítko)

Mgr. Mirka Machková, školní inspektorka

Mgr. Mirka Machková v. r.

Mgr. Bc. Iva Morávková, školní inspektorka

Mgr. Bc. Iva Morávková v. r.

V Pardubicích 9. prosince 2013

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Ing. Jitka Holasová, ředitelka

Ing. Jitka Holasová v. r.

V Prachovicích 12. prosince 2013

Připomínky ředitelky školy

Připomínky nebyly podány.